

CZU: 616.1/.12:613.6-08+614.21

REDUCEREA RISCULUI CARDIOVASCULAR ÎN RÂNDUL POPULAȚIEI APTE DE MUNCĂ, DESERVITE DE IMSP CS CUPCINI

Lilia ȘONTEA, Valeriu ȘONTEA,
Svetlana NEZNAICO, Galina JMURCO,
Nina TROPOȚEL,
IMSP Centrul de Sănătate Cupcini, r. Edineț

Context

Implementarea proiectului a prevăzut instruirea populației din or. Cupcini privind factorii de risc și etiologia bolilor netransmisibile (BNT), precum și prevenirea complicațiilor, îndeosebi în bolile cardiovasculare și diabetul zaharat.

Ne-am pus ca **scop** să micșorăm numărul de îmbolnăviri, precum și complicațiile acestora, prin informarea și educarea populației. Pentru aceasta, lucrătorii medicali din instituție, fiind preocupați de sănătatea și starea de bine a populației deservite, au considerat prioritare activitățile de promovare a sănătății, de prevenire a maladiilor, dar și acordarea asistenței medicale, a îngrijirilor curative și paliative.

Deoarece stilul de viață are un rol important în BNT, persoanele cu risc de a se îmbolnăvi, precum și bolnavii înșiși, au nevoie de cunoștințe, abilități și atitudini care să-i ajute să-și controleze factorii de risc pentru patologia cardiovasculară, diabetul zaharat și să prevină complicațiile. Au fost planificate pentru instruire 514 persoane cu vârsta cuprinsă între 18 și 40 de ani și 1536 de persoane cu vârsta cuprinsă între 40 și 63 de ani. În acest scop, majoritatea din ei au beneficiat de ridicarea gradului de cunoștințe în materie de BNT ca urmare a instruirii lor în cabinetul de educație pentru sănătate, precum și prin discuții individuale cu personalul medical și asigurarea cu pliante informative. O deosebită atenție s-a acordat depistării active a grupelor populaționale cu risc pentru BNT, cu aplicarea instrumentelor *SCORE*, *FINDRISC*, *TEST AUDIT* și a chestionarului *FAGESTRON*. La 1246 de persoane a fost determinată glicemia, la 1030 – nivelul colesterolului în sânge în condiții de laborator, de asemenea au fost efectuate 938 de ECG, la 1926 persoane s-a determinat TA.

Pentru îmbunătățirea nivelului de informare a populației, s-a instituit un cabinet pentru instruirea pacienților, dotat cu TV, la care se demonstrează informații utile pe diferite tematici pentru toate categoriile de pacienți. De asemenea, în cabinet au fost amplasate diferite panouri cu materiale ilustrative cu tematica proiectului dat, inclusiv demonstrarea

„farfuriei sănătoase”, care a fost efectuată la tema proiectului. Ca urmare, proiectul a contribuit la creșterea accesului populației la informare și educație, precum și la servicii de diagnostic și de prevenire a BNT și a complicațiilor acestora.

Desfășurarea activităților

Cabinetul de educație pentru sănătate a fost echipat cu TV, ce permite demonstrarea informației înregistrate pe stickuri, imprimantă multifuncțională, materiale informative, broșuri, pliante (oferite de proiect), „farfuria sănătoasă”, pentru a fi demonstrate pacienților.

Sala de triaj a fost dotată cu echipament medical (electrocardiograf, hârtie pentru ECG, gel, statometru, cântar, pulsoximetru, termometru, panglică centimetrică, tăbliță pentru controlul vederii, tabelul *SCORE*, *FINDRISC*, tonometru, trusă medicală). Medicilor de familie li s-au repartizat tonometre și pulsoximetre.

Membrii echipei au beneficiat de instructaj corespunzător pentru ridicarea nivelului de cunoștințe. Medicii de familie au selectat persoanele pentru participarea în proiect. S-a elaborat fișa de monitorizare a pacienților, în care sunt oglindite aspectele managementului riscului cardiovascular global pentru monitorizarea datelor, s-a stabilit traseul pacientului care frecventează instituția medicală.

Au fost achiziționate analizatorul biochimic semiautomat și analizatorul hematologic automat (finanțate de proiect) și au fost efectuate 1246 de investigații ale glicemiei sângelui și 1030 ale colesterolului în sânge. De asemenea, au fost efectuate 938 de ECG la persoane cu vârsta peste 40 de ani. Prin folosirea instrumentelor standardizate s-au depistat persoanele cu risc de diabet. În urma efectuării investigațiilor au fost depistate:

- 50 de persoane cu risc înalt de a face diabet zaharat;
- 15 persoane cu diabet zaharat depistat primar;
- 5 persoane cu complicații cronice ale DZ (picior diabetic);
- 36 de persoane primar depistate cu HTA.

În cabinetul pentru instruirea pacienților au fost organizare lecții și convorbiri adresate persoanelor cu diabet zaharat, maladii cardiovasculare, obezitate, tabagism cronic, consumatori de alcool, precum și pentru alte persoane aparent sănătoase, dar cu factori de risc. La aceste activități au participat mai mult de jumătate din persoanele selectate pentru proiect. În locurile vizibile ale instituției au fost plasate informații ce se referă la modul sănătos de viață.

În urma instruirii, am obținut: în grupul de persoane de 40-63 de ani – la 13 din 50 persoane cu nivel alterat de glicemiei s-a normalizat nivelul glucozei în sânge; la 19 din 55 persoane cu nivel crescut al colesterolului în sânge acesta s-a normalizat. Din 394 persoane fumătoare, 26 susțin că au abandonat fumatul. Alte 15 persoane din 189 susțin că au redus substanțial sau nu consumă alcool. În contingentul cu vârsta de 18-40 de ani compus din 524 de persoane, 18 din 324 de fumători susțin că au abandonat fumatul; 7 din 88 susțin ca au redus considerabil sau au abandonat consumul de alcool; din 298 persoane, la 13 indicele masei corporale s-a micșorat, iar la 10 acesta s-a normalizat. Echipa de implementare a proiectului a efectuat permanent monitorizarea activităților.

Cuvinte-cheie: risc cardiovascular, populație adultă

CZU: [616.1/.8+617+618]-08-07

SPORIREA EFICACITĂȚII CONTROLULUI BOLILOR NETRANSMISIBILE PRIN FORTIFICAREA BAZEI TEHNICO-MATERIALE A CENTRULUI DE SĂNĂTATE

*Maria UZUN, Tamara BRIA,
Ana BRIA, Sergiu CĂRUCERU, Violeta CAZACU,*
IMSP Centrul de Sănătate Colibași, r. Cahul

Context

Proiectul *Sporirea eficacității controlului bolilor netransmisibile prin fortificarea bazei tehnico-materiale a CS Colibași* a fost implementat de Centrul de Sănătate Colibași în perioada 12.12.2018 – 12.06.2019. Suma totală a proiectului a constituit 63.000 MDL.

Proiectul a avut ca **scop** ameliorarea accesului a 120 de persoane cu dizabilități, greu deplasabile sau ținute la pat, la serviciile medicale prestate de instituție, precum și sensibilizarea tuturor locuitorilor de pe aria deservită de IMSP CS Colibași, despre importanța și necesitatea controlului profilactic anual pentru diagnosticul timpuriu al bolilor cronice și managementul terapeutic și profilactic oportun al acestora.

Realizarea proiectului

Pentru atingerea scopului propus, a fost fortificată baza tehnico-materială a CS cu dispozitive și

consumabile necesare pentru investigarea complexă a pacienților la domiciliu (colesterolmetre, tonometre, glucometre, tonometre oculare, oftalmoscoape, cântare portative).

Pentru a acorda populației servicii medicale calitative, cu utilizarea cât mai eficientă a dispozitivelor medicale achiziționate, 13 lucrători medicali din cadrul CS Colibași au fost instruiți în folosirea adecvată a dispozitivelor procurate.

A fost alcătuit un algoritm de investigație a persoanelor la domiciliu, fiind pus apoi în practică. Ca urmare, au fost efectuate vizite la domiciliu a 120 de beneficiari, cu efectuarea examenului profilactic complex și introducerea datelor în forma 025/e.

Circa 11.000 locuitori ai satelor Colibași, Vadul lui Isac și Brânza au fost informați și sensibilizați cu privire la necesitatea realizării controlului profilactic anual prin intermediul postării informației relevante pe site-ul instituției.

Activitățile proiectului au fost pe larg mediatizate pe teritoriul celor trei localități deservite de IMSP CS Colibași. Pe întreaga perioadă a proiectului s-a realizat monitorizarea activităților și a rezultatelor obținute în diferite etape.

Concluzie

Dotarea IMSP CS Colibași cu dispozitive medicale necesare permite, în perioada post-proiect, examinarea permanentă și continuă a beneficiarilor instituției, asigurând creșterea accesibilității și a calității serviciilor medicale prestate.

Cuvinte-cheie: boli netransmisibile, bază tehnico-materială

CZU: 614.2:616.1/.8(478)

CREȘTEREA NIVELULUI DE INFORMARE POPULAȚIEI ADULTE DESPRE RISCUL BOLILOR NETRANSMISIBILE

*Elvira CRUDU, Rodica CIOCLEA,
Larisa BÎRLĂDEANU, Liviu PETROV,*
IMSP Centrul de Sănătate Briceni

Context

Aplicarea proiectului a constat în instruirea lucrătorilor medicali privind factorii de risc ce duc la declanșarea bolilor netransmisibile (BNT). Luând la